

Verksamhetsberättelse för år 2022 Aktivitetsplan för år 2023

Hornhinnebanken i Sjukvårdsregion Mellansverige

Jan Forslid, verksamhetschef
Verksamhetsområde laboriemedicin
Region Örebro län

Innehåll

1. Verksamhet och uppdrag.....	3
2. Deltagare	3
3. Möten.....	3
4. Aktiviteter under året.....	3
5. Kommande och pågående aktiviteter	5
6. Samverkan med andra grupperingar	5
7. Förbättringsförslag.....	6
8. Övrigt.....	6

1. Verksamhet och uppdrag

Hornhinnebanken i Region Örebro län utgör en sjukvårdsregionalt gemensamt finansierad verksamhet med syfte att säkerställa tillgången till hornhinnor för transplantation åt sjukvårdsregionens patienter. För närvarande sker hornhinnetransplantationer endast vid Verksamhetsområde ögon på Universitetssjukhuset i Örebro som genomförde 167 transplantationer 2022, varav 27% avsåg patienter som kom utanför Sjukvårdsregion Mellansverige. Antalet transplantationer har ännu inte återgått till den nivå som rådde före pandemin 2019 (205). Hornhinnebanken utgör en vävnadsinrättning med regelbunden tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg.

2. Deltagare

Ej aktuellt, samtliga regioner är enligt föreskrift (SOSFS 2009:30) skyldiga att främja donation av vävnader och försörjningen av biologiskt material.

3. Möten

Ej aktuellt, regelbundna kontakter sker mellan regionsamordnaren i Örebro och samtyckesutredarna hos de enskilda regionerna.

4. Aktiviteter under året

Vilka aktiviteter kopplade till sitt uppdrag, hade gruppen i sin aktivitetsplan för år 2022?

Aktivitet	Kommentar	Status
Öka antal donationer	Oförändrad nivå	Pågående
Sjukvårdsregionalt samordnad samtyckes- och riskutredning	Utökat uppdrag utrett och beslutat av SVN feb 2023	Avslutad
Återupptagen preparation av DSAEK	Genomfört	Avslutad
Anpassning efter ny EU förordning, IVDR	Egentillverkning av förvaringslösning	Pågående
Samlat regionsamordnaruppdrag	Genomfört, ny handläggare tillsatt	Avslutad

Antal donationer från:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Örebro län (3 sjh)	79	97	90	87	67	110	94
Uppsala	35	30	14	14	13	16	21
Västerås	15	30	18	38	7	0	0
Karlstad	13	6	12	5	1	8	17
Falun	16	24	6	10	7	12	13
Totalt	159	187	140	154	95	146	145

Varje donation = 2 hornhinnor

Mål: 200

Transplanterade 2022:

Transplanterade patienter från 7-klövern	Sjukvårdsregional åtgång av hornhinnor	Donerade hornhinnor
Örebro	13	188
Värmland	32	34
Uppsala	8	42
Sörmland	21	0
Dalarna	18	26
Västmanland	15	0
Gävleborg	15	0
Totalt	122	290

Antalet donerade hornhinnor i 7-klövern överstiger regionbehovet. Resterande överskott har transplanterats på patienter i Örebro som kommer utanför sjukhusregionen (45st) eller sålts till annan vårdinrättning (14 st). Kassation av hornhinnor pga tekniska skäl är ej inräknat i tabellen.

Har det under året tillkommit andra aktiviteter som inte fanns med i planeringen från början?

Aktivitet	Kommentar
Avvecklat sklera	Låg volym med hög kassation. Inköps från Skåne vid behov

5. Kommande och pågående aktiviteter

Aktivitetsplanen för 2023 innehåller förslag på följande aktiviteter:

Aktivitet	Vad ska aktiviteten leda till?	Tidplan
Genomföra utökat uppdrag om samordnad samtyckesutredning	Fler hornhinnor	Q2-Q4 2023
Risk- och konsekvensanalys av utökat uppdrag	Fastställa rutiner för jämlik donation samt hantering av övertaliga hornhinnor till nytta för andra vävnadsinrättningar	Q2 2023
Bistå som sakkunniga vid reviderat förslag till ny EU förordning om vävnader	Remissyttrande från regionerna	Q4 2023
Återgå till tidigare regelverk för smittester	Covid-skärpning tas bort	Q1 2023

6. Samverkan med andra grupperingar

Finns det aktiviteter i er planering framåt som berör andra grupperingar inom Samverkansnämnden, kryssa nedan vilka ni behöver samverka med?

Ledningsgrupp	☐	Aktiviteter påverkar verksamheter lokalt	☐
Sjukvårdsregionalt programområde (RPO)	☐	Regionalt vårdkompetensråd	☐
Sjukvårdsregional arbetsgrupp (RAG)	☐	Upphandlingsgrupp	☐
Lokal arbetsgrupp (LAG)	☐	Verksamhetschefsgrupp	☒
Ekonomigrupp	☐	Vårdavtalsgrupp	☐
Informationssäkerhetsgrupp	☐	Ekonomidirektörsgrupp	☐
Kompetensförsörjningsgrupp	☐	HR-direktörsgrupp	☐
NHV-grupp	☐	Kommunikationsdirektörsgrupp	☐
Produktionsplaneringsgrupp	☐	Annan gruppering utanför SVN	☐

- Om grupper markerats ovan, beskriv vilka det är och hur samverkan med dessa bör ske för att skapa värde för patienter och invånare.
Svar: Verksamhetschefsgrupp laboriemedicin som svarar för bårhusen.
- Vad anser ni är den viktigaste frågan för er gruppering och vad anser ni är den viktigaste frågan för Sjukvårdsregion Mellansverige kommande år?

Svar: Öka tillgången på hornhinnor eftersom nuvarande volym begränsar antalet ögontransplantationer vilket leder till kösituation för behövlig vård. Att processerna för centraliserad samtyckes- och riskhantering införs i regionerna och att bårhusen kan svara upp mot det ökande antalet tillvarataganden är en förutsättning för att kunna uppnå det långsiktiga målet med tillräcklig försörjning.

7. Förbättringsförslag

Det utökade uppdraget till hornhinnebanken om centraliserad samtyckes- och riskhantering gäller primärt ögonvävnad, men är även applicerbart på hud som primärt används i brännskadevården på Akademiska sjukhuset. Hud är också en bristvara i vården och samtyckesprocessen tar höjd för olika vävnader, men däremot inte tillvaratagandet som kräver annan kompetens och utrustning än ögonbulber. Samverkansnämnden kan självklart uppdra till verksamhetschefsggruppen för laboratoriemedicin att bejaka tillvaratagande även av hud och andra vävnader och inte enbart ögonvävnad.

8. Övrigt

Förutom hela och skiktade hornhinnor tillhandahåller hornhinnebanken även amnion (fosterhinna) som används som akut förband vid skador på ögat och autologa serumdroppar för patienter med torra ögonslemhinnor.